

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐKÖZLETSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési helyben, házhoz hordva:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:

HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési árak időkre, postán küldve:

Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor

Egyes szám ára 6 fillér.

A presbiteri világszövetség Debreczenben.

Irta: dr Juhász Nagy Sándor.

A presbiteri világszövetség tagjai, angolok, skótok, velszek, irek, franciák, amerikaiak, magyarországi körutjukra Debreczenbe érkeztek.

E világszövetség a presbiteri alapon álló proteatáns egyházakat magában foglalja. A világ összes kálvinistáinak szövetsége ez. Szövetkeztek azok, kiknek közös céljuk, hogy a hitéletnek a misztikus habonásság kódéből a józan, realis valóélet nap ényes levegőjébe átvezetése mellett vigyék előre az emberiség erkölcsi fejlődését.

Ezek az egyházak e mellett mind, a lelki zsarnokság roszas béklyóinak szétlörésével, az egyház kormányzatát a közszabadság a legtisztább demokratikus alkotmányosság alapelvein építik fel.

Felvilágosodottság a hitben, szabadság a kormányzásban. Ezek a presbiteri világszövetség vezérlő igéi. Ezek a összekötő, egymáshoz vezető közös egyházi elvek.

Örömmel fogadja a mi külföldi vendégeinket az egész kálvinista Róma. Nem csak vallási, egyházi vonatkozású okokból. Az előretörő, fejlődő általános emberi művelődés közös világnézete is, párhuzamosan a hitrozsággal, egybekapcsol bennünket.

Ime ez a legtisztább, a legnemesebb nemzetköziség. A saját nemzetünkhöz, a mi magyar eszményeinkhez való fanatik us ragaszkodás mellett, összeölekezünk más nemzetek fiaival, midőn az egész emberiséget érdeklő nagy, felemelő, magasztos világeszmékért, közös munkáról és küzdelemről van szó.

Üdvözljük tehát a mi vendégeinket, mint testvéreket a hitben és elvrokonokat a közös világfelfogásban.

De üdvözljük őket főleg és különösen, mint a mi kis nemzetünkhöz, a nagy hatalmas nyugaton lakó igaz barátait.

Midőn mi itthon elmaradott kultúránk verejtékes munkával való építgetése mellett, ezernyi ellenséges tényezővel folytatott gyilkos küzdelmek között, ne-

héz harcot folytatunk államiságunkért, nemzeti létünkért, szabadságunkért, — ott kint a már műveit és szabad külföldön, vagy közönyösen nézik a mi vergődő erőfeszítésünket, vagy éppen az ellenséges indulat fekete kárörvendésével gyűlölködnek ellenünk.

De igazi barátunk a külföldön kevés. Pedig nekünk szükségünk van arra, hogy barátunkká tegyük a művelt világot, Szervezni kell közös nagy harcra a mi saját széthúzó nemzetünket, a mi nagy nemzeti céljaink lobogója köré és egyszersmind meg kell hódítanunk a világ rokonszenvét. E két óriási feladat megoldásától függ küzdelemünk sikere: a magyarország fennmaradása és felvirágzása.

A mi vendégeink, mind igaz, őszinte barátaink.

Most beutazzák Magyarországot. Debreczenbe a Tatrából jöttek. Beszélnek, hogy elbájolják, ciragadta őket a látott sok természeti szépség: a hatalmas hegyek, zugó fenyvesek, a holdfényben sejtelmesen csillogó tavak. Itt Debreczenben, az alföld szívében, külső természeti látványosságokat hiába keresnénk.

Az a mit nálunk Debreczenben kívülről látnak: egy éppen most kiemelkedő, roppant erővel feltörő kulturális fejlődés, egy nagy átalakulás, példája a mi egész országunk gazdasági és szellemi átfarmálódásának.

De ha be tudnának nézni a mi magyar népünknek a lelkébe, ott találnának szépségeket. Lelkesedést a művelődés iránt, felvilágosodott gondolkozást, szabadságra törekvést és a sok nemes eszme között, igaz szeretet ő irántuk, a mi vendégeink, a mi nemes barátaink iránt.

Ez a nép arra kéri a magyarság külföldi barátait, hogy nemzetünk iránti jóindulatukat vigyék magukkal hazájukba és hintsék el a művelt nyugaton mindenütt a magyar barátság nemes magvait.

Ezt a kérést csatoljuk őszinte szívből fakadó üdvözlésünkhöz.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Politikai körökben egyre többen beszélnek a kibontakozási eshetőségekről. Avatottak és avatatlanok kibontakozási terveket kovácsoznak. Dobálódnak az eshetőségekkel, a kombinációkkal, természetesen a maguk szája ize szerint. A kibontakozási tervekkel mindennel számolnak. mérlegelik az összes felmerülhető kombinációkat. csak egygyel nem számolnak — a függetlenségi és 48-as párttal, amely pedig a kibontakozásban mégis legjobban van érdekelve. És éppen ez a körülmény bizonyítja legjobban, hogy kevés sértékük van ezeknek a kibontakozási terveknek. Kibontakozás csak kölcsönös megértéssel érhető el, aki pedig a kölcsönös megértés lehetőségét most véli megtalálni, az vagy kikapcsolta magát az aktív politikából, vagy tulságosan akadémikus módon itéli meg a politikai eseményeket.

Khuen gróf miniszterelnök holnap Bécsbe utazik és vasárnap audiencián jelenik meg a király előtt. Valószínű, hogy ez az audiencia jelentős fordulat kezdete lesz, ez a fordulat azonban csak később lesz érezhető.

Szombaton Budapestre érkezik Lukács pénzügyminiszter és ő átveszi miniszteriuma vezetését. Vannak, akik Lukács visszaérkezésének is jelentőséget tulajdonítanak.

A mai ülést Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök bemutatta a Kuria átiratát, mely szerint Benyovszky Sándor gróf ellen megindított peticionális eljárást megszüntette. Ez alapon nevezett végleg igazolt képviselőnek jelentik ki. Bemutatja Máramarosmegye feliratát az 1887. 45. t.-c. módosítása tárgyában. Javasolta, hogy a felirat adassék ki a pénzügyi bizottságnak.

Preszly Elemér ellenindítványt nyújtott be. Ps kérte a kérvénynek az igazságügyi bizottsághoz való utalását.

Az ellenzék az ellenindítványra névszerinti szavazást kért és azt holnapra halasztotta.

Az elnök bemutatta Szeged város második kerületének feliratát a katonai javaslatok ellen. Javasolta, hogy a feliratot a tárgyalás alatt levő javaslattal együtt tárgyalják.

Preszly Elemér ezzel szemben ellenindítványt terjesztett be s kérte, hogy a felirat a közigazgatási bizottsághoz utasítsassék.

Az ellenzék erre az ellenindítványra is névszerinti szavazást kért s azt holnapra halasztotta.

Az elnök bemutatta Veszprém vármegye feliratát az obstrukció ellen. (Zaj.) Arad város feliratát a vesztőhelyen épített emlék fentartása tárgyában. Javasolja, hogy a két felirat adassék ki a kérvényi bizottságnak.

Dániel Gábor: Erre is névszerintit kérnek? (Zaj.)

Barcsay Andor: Nagyon türelmetlen az új turnus!

Justh János: Talán nem pihenték ki magukat eléggé! (Derűtség.)

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási forrása a budapesti

Naponta érkeznek meglepő szép újdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás!

Kérem a cégre ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

Csipkeáruház

Fiók üzlet Sas-utca 4. sz. Kizárólag alkalmi vételek.

Preszly Elemér ellenindítványt terjesztett be Veszprém feliratára s kérte, hogy a feliratot adják ki az igazságügyi bizottságnak. (Zaj.)

Egy hang jobbfelől: A sóhivatalnak. (Zaj.)

Ostfii Lajos: Valóban odavaló mert maguk mellett szól.

Az ellenzék Preszly Elemér harmadik ellenindítványára is névszerinti szavazást kért és azt honapra haasztotta.

A napirend szerint következtek a névszerinti szavazások.

Ma nem lesz beszéd.

A szavazás folyik.

Debrecen nyugati vendégei

A presbiteriánus világszövetség látogatása.

A presbyteriumi világszövetség képviselői eljöttek Debreczenbe, a kálvinista Rómába, hogy megerősítsék magyar hitsorsaikkal azt a viszonyt, amely közöttünk szeretetben, szimpátiában, érintkezésekben, felfogásban és világnézetben eddig is fennállott és amely viszony előreláthatólag erősebb, nagyobb és bensőbb lesz még a jövőben.

Különösen az angol vallástesivérek ragaszkodása hatott meg bennünket. Eljött egy képviselőjük a messze, amerikai Kanadából, hogy figyelmeztessen ennünket: 20 ezer jó magyar reformátusnak ott csak alig-alig van lelkipásztor. Az angolok nem tudnak rajtuk segíteni, megakadályozza ezt a magyar nyelv megtanulásának csaknem leküzdhetetlen nehézsége.

Angolok, a sovíniszta angolok Magyarországon agítálnak a magyar vallás amerikai fenntartása mellett, mert protestáns lelküknek fájna a sok kálvinista elveszte. Debreczenbe és Magyarországra jött tehát egy kanadai lelkipásztor, hogy felhívja figyelmünket a tőlünk távol idegenbe szakadt, vallási vigasz nélkül maradt testvéreinkre. Kötelesség járul Debreczenre, a kálvinista Rómára, hogy fiatal papjaiból rajt bocsásson nemzeti és vallási misszióra a távol Kanadába.

A jezsuiták és a congregatiók.

(Esetek vacatiói élményeimből.)

Nincs rosszabb mesterember a profeszornál. Különösen a vén profeszornál. Az mindig tanul maga is; mindig tanítani akar másokat is. Ezt teszi néha sikerrel, de legtöbbször kellő siker nélkül. A kezelműt szünidő alatt részint szükegéből, részint kedvtelésből összejárta az ország több vidékét. Utazásközben sok jót és rosszat láttam s tapasztaltam. Ezek némelyikéről megemlékeztem «Debreczen» hasábjain is. Most egy új dolog jut eszembe. Erről akarok beszámolni. Ebből akarom a tanúságot levonni. Ebből akarom evonatni a tanúságot a nagyérdemű olvasóközönséggel is. De ne kertetünk! Térjünk a dolgra!

Eg jóbarátomnál voltam. Itt három fiatal ember volt. A házi gazda fia, 20 éves fiatal ember, II. éves joghallgató Pozsonyban; a másik már önálló gazdálkodó saját vagy ezer holdat kitevő birtokán, gazdasági akadémiát végzett fiatal ember, egyébként gazdasági író; a harmadik bölcsészeti tanfolyamot végzett a budapesti egyetemen. Tehát már mindhárom intelligens fiatalember. Előre megjegyzem, hogy a középiskolában még pedig állami középiskolában minahárom tagja volt a Mária congregatióknak. Ezen három fiatal emberrel órák hosszáig elbeszélgettem örömet. Mert mind a három eszes fiatal ember volt. A beszélgetések többi részét mellőzöm, most csak azt említem, ami célohoz vezet, ami idetartozik.

A fiatal emberek elbeszéltek a Mária congregatió szervezetét és célját.

A Mária congregatió szervezését a középiskolákban alkalmazott, az állami iskolákban az állam által díjazott róm-kath. hittartók végzik. Természetesen minden alapszabály nélkül és így állami nyilvános ellenőrzés nélkül.

A fogadtatás.

A tiszántuli egyházkerület metropolisa, Debreczen ugyancsak kitett magáért. A vendégeket valóságos elárasztotta — a saját kijelentésük szerint még sehol sem tapasztalt — szíves vendéglátással.

Az érdeklődőket a pályaudvaron óriási embertömeg várta. Az egyházkerület vezető emberei közül nagyon sokan jelentek meg a fogadtatásra.

Ott voltak a többek között: Gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok, Kovács József polgármester, Márk Endre udvari tanácsos, lovag Csiky Lajos theol. tanár, Dicsőfi József. K. Tóth Kálmán, György Endre, Márton Kálmán Magoss György dr., Szele György, Rostás István, Mácsay Sándor, Jászy Viktor, Ferenczy Gyula stb.

A háttérben a főiskolai kántus helyezkedett el.

A szatmári vonat pontosan érkezett meg 11 óra 40 perckor. A pályaudvaron összegyűlt közönség lelkes éljen és hurrah kiáltással üdvözölte az angolokat, akik ezután az első osztályú váróteremben gyülekeztek össze.

Itt gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok mondott beszédet angol nyelven. A beszédben üdvözölte az agyház és a város nevében az angolokat.

Ezután a kántus az angol himnuszra zendített rá. Természetesen magyar nyelven. Ez láthatólag igen kellemesen érintette az idegeneket.

Majd dr. Wells, az angol-skót egyesített egyház püspöke válaszolt az üdvözlő beszédre, ezután a társaság hölgytagjai kocsikra ültek, a férfiak villamoson tették meg az utat a Royal-szállóig.

Számosan a városba mentek szétnézni, míg a Royal-szállóban a bankett megkezdődik.

A bankett.

Délben egy óraker kezdődött meg a több mint 200 terítékes bankett, amelynek menüje a következő volt:

ÉTREND

Csiga leves, csirkével

Harcsa rántva

Bélszín körítve

Sültek \ \

Liba és töltött csirke

Saláták és kompót

Turós és almás rétes

Gyümölcs

Kávé

Borok

Saját termesű asztali

Muzsai hegyaljai

Carbenet vörös

Vizek

A pecsenye után dr. Baltazár Dezső, a tiszántuli ref. egyházkerület püspöke emelkedett szólásra és angol tolmácsolás mellett a következő beszédet mondta:

A lelkek birodalma után vágyakozunk mind nyáján. Ezt a birodalmat az isten kegyelme nyitja meg mindnyájunk előtt. Az ember ki nyújtja utána a kezét és az isten önként ad. Ez a kötés nélküli szövetség ideálja, amelyhez képest semmiség minden földi szövetség. A presbyteriumok világszövetségének a képviselőit a szabad egyházak iránti ragaszkodás hozta ide. Ez a szövetség önként nyújtja felénk testvéri jobbát. Magas fokára emel ez bennünket az isten egyháza felé való törekvéseknek. A tiszántuli egyházkerület nevében hálás szívvel köszönöm meg önöknek ezt a szeretetet, amelylyel testvéri kezét nyujtanak felénk. Lelkünk vissz sugározza azt a meleget, amelyet az önök szeretete sugároz felénk. Isten éltesse önöket!

A püspök beszéde után az egész bankettező közönség felállott és elénekelt az «Isten áldd meg a magyart!» A nemzeti himnuszunkra Makonachy lelkész megjegyezte, hogy ezt ő nálok oda haza diáknótának éneklik.

Dr. Ferenczy Gyula üdvözölte még melegszíves szavakkal a vendégeket. Többek között ezeket mondotta: Szegények vagyunk mi is nagy eszménk körül, nagy eszménk szolgáltatásban: mint ahogy Krisztus bölcsőjét is szegénység vette körül. De annál gazdagabb a lelkünk és az a keresztény testvériséggel van tele. Fogadják érte őszinte hálaikat, hogy alkalmat adtak nekünk ennek a kifejezésére.

Dr. Wells James, az egyesült skót-angol egyház moderátora beszélt ezután: Engedjék

Már pedig a középiskolák rendtartása III. Tanulmányi ügyek rovatának 26. §-a így szól: «Az igazgatónak vagy valamely tanárnak vezetése, felügyelete s ellenőrzése mellett alakulhatnak az intézet kebelében másnemű pl. ének, zene vagy egyéb gyakorlatokra száant, vagy szegényt anulókat segélyező körök is, oly módon s azon feltétel alatt, hogy működésüket egyedül és kizárólag az intézet körére szorítják s a nyilvánosságot a felső tanügyi hatóság engedélye nélkül igénybe nem veszik.» Továbbá: «Középiskolai tanuló semminemű, az intézetben kívül fennálló társulatnak, vagy egyesületnek tagja nem lehet.»

A rendtartás idézett szavai tehát egyenesen megtiltják a Mária kongregatióknak alakítását a középiskolák kebelén belül a tanügyi főhatóság által átvizsgált és jóváhagyott alapszabályok nélkül. Ol ytanügyi főhatóságot pedig nem szeretnék ismerni Magyarországon, — mely oly alattomos, sőt aljas célú intézmény alapszabályait megerősítene, jóváhagyná, mint a Mária congregatiók. Ha pedig az intézetben kívül működnek ezek, akkor azok a tanulók semmiesetre tagjai nem lehetnek. Mert egyenesen tilos.

Az imént azt mondtam, hogy a congregatió alattomos és aljas intézmény. Nehogy azonban a legelőbe látszasson beszélni; bizonyítok. Nem alattomos intézmény-e az, melynek össze jövetelére nem szabad a középiskola valamennyi tanulójának részt venni valláskülönbség nélkül? Nem aljas intézmény az, melyben ugyanis száz darabra szakgatott nemzetünket a vallás különféleségével még több még apróbb darabokra akarják szakgatni? A különböző vallásukat egymás ellen akarják uszítani? És miért teszik mindezt a szegény Isten nevében? Aljas és alávaló önzésből. Hipokrita haszonlesésből.

Nálunk ugyanis a közoktatási kormány vezetői a leghibásabbak ebben. Ha ott nem néznék félszemet behunyva a tanügyek ilyenmő ferde burjánzását, mindjárt a kezdet kezdetén mocsárba fulladt volna a dolog. De sokan vannak a fölfelé törtető! Akik látták, hogy a tanügyi kormány nem csak ellene nincs ennek a dolognak, de sőt jutalmazza, kitünteti a törtetőket, a többiek is vérszemet kaptak s most már nyíltan üzük mesterkedésüket, hogy a kormány őket is vegye észre s jutalmazza futtatásukat. Első tekintetre ugye látszik, mintha nagyon eltértem volna tulajdonképi tárgyamtól, a három fiatal emberrel való beszélgetéstől. Pedig oh nem! Sőt ez volt velők is beszélgetésünk tengelye. Mert őket ezeket a dolgokat beszéltek el nekem a Mária congregatió elnökének működéséről. És még mondtak egyebet is. Lássuk sorban!

A római kath. vallás gynevezett ecclesia militans tagjainak minden úton, módon való szaporítása, erősítése tagok szerzése ugynevezett verbuválása által és a megnyert tagoknak állandó megtartása által. A belépő tagok ugyanis kötelezik magukat, hogy a Mária congregatió elveinek minél több proselitákat szereznek, azokat nyilvántartják, beszédeiket, tetteiket és társaságaikat folyton figyelemmel kísérik. Ha talán a congregatió elvei és szándékai ellen vétene, azt azonnal be kell jelenteni az intézőségnek, hogy onnan az illetőt figyelmeztessék, megint-sék vagy megdorgálják a szerintök vétség minősége és foka szerint. Kutatnak az ujoncok után. Ha az intézmény céljait a kívánatos módon elősegítik megdicsérik őket. Buzdíják a bátor tovább működésre... Igernek nekik mennybeli jutalmat, de leginkább igernek és adnak nekik e földön való előmenetelt.

Célja pedig ezen congregatióknak a jészu-

meg, hogy hálás szívvel köszönjem meg az egyházkerület fényes fogadtatását. Sok helyütt jártunk, de igazán otthoniasan csak most érezzük magunkat, az önök vendégszeretétől elhalmozva. Pedig mindenütt elhalmoztak gazdag és szép országok minden gyümölcsivel minden kincsével. A magyar zene gyönyörű akkordjai mellett látnak el minket minden jóval, amit csak szemünk-szánk megkivánhat. Az önök vendégszeretete sohasem érzett gyönyörűséggel töltik el szívünket. Ugy érezzük magunkat, mintha angyalok lennénk. Sokat hallottunk, olvastunk erről a szép országról, amely tele van a magyar vendégszeretet kiválóságával. Ugy vagyok értesülve, hogy Baltazár püspök ur először most üdvözölt Debreczenben külföldi vendégeket: kérem az istent, hogy áldja meg önöket és áldja meg püspöküket!

Ezután nagy lelkesedés közepette egy wallisi lelkész a wallisi himnusz, egy ir lelkész pedig az irek nemzeti énekét énekelték el.

K. Tóth Kálmán mondott még ezután felkészítőt a magyarokat testvéri szeretettel magukhoz ölelő genfiekre: Claparède Sándorra és dr. Chvisy Jenőre.

Szép és megható jelenettel végződött a bankett. Ősi skót, de most már brit szokás szerint is, a jelenlévők egymásnak kezét összefogva, lelkes hangulatban énekelték el a skótok záróénekét.

A konferencia.

A világszövetség képviselői ezután a jelenlévő debreczeniek kalauzolására mellett sétáltak a városban. Négy óra után a kollégiumhoz érkeztek. Az ősi főiskolát az egyik angol presbyter lelkes szavakkal üdvözölte. Ezután a főiskolai anyakönyvtárt tekintették meg. Bámulatlan csodálták meg a régi tüdőző diákság hatalmas készségeit, a félelmes gerundiumokat.

Nagy érdeklődésnek lett a központja az anyakönyvtárban elhelyezett Zichy-kép: A pápa és Krisztus című. El kellett mesélni az angoloknak az érdekes kép egész történetét. Hogyan utasították vissza a klerikális presszió alatt a párisi világiállítástól és hogyan került a debreczeni főiskola anyakönyvtárába.

A kollégium nevezetességeinek a megtekintése után a világszövetség tagjai a kíséreléssel és a kollégium diákságával az oratóriumba vonultak. Itt Csiky Lajos mondott bevezetéstül angol imát, ami után dr. Drummond Róbert edinburghi skót lelkész beszélt a papjelöltekhez, azt

fejtegetvén előtűk, hogy milyenek kell lennie egy igazán protestáns papnak. Akik lelkészek akarnak lenni, hármat jegyezzenek meg: hinni Krisztusban, az ő példáját követve cselekedeteikben is és végül másokat is meg kell győzni a krisztusi tanok igazságáról.

Hunnter ir lelkész lépett ezután a katedrálra. Neki jutott osztályrészül az a szerencse — úgy mond — hogy üdvözölhesse Degenfeld grófot a magyar protestantizmus egyik vezérfőjét, akinek egyik öse Schonberg herceg Irország szabadságáért vívott csatában vészett el. Beszél ezután a magyarországi protestantizmusról és azt állapítja meg, hogy Magyarországra nagy feladat vár. Ugy adhatja vissza Magyarországot a mohácsi sebet a törököknek, ha a bomladozó mohamed vallás romjain protestantizmust épít keleten.

Magyarország ifjúságához beszél ezután, különösen pedig azokhoz, akik papjai lesznek a református egyháznak. A mi puritanizmusunk ugyan sokkal ridegebb, mint az önöké, amit talán nem is illik ilyen fényes vendéglátás után felemlíteni, de óva intem az ifjúságot, hogy vigyázzon testi-lelki épségére a jövő érdekében!

Nagy érdeklődést keltett dr. Campbell kanadai lelkész beszéde. Amerikából jöttem ide önök közé, hogy felhívjam figyelmüket a Kanadába szakadt véreikre. Több mint huszezer magyar ember él Kanada rónáin minden lelki vigasz nélkül. A magyarokra háramlik az a feladat, hogy megmentsek őket egyházuk és nemzetük számára. Mi mindent megtettünk érdekükbe, de a magyar nyelv elsajátításának rendkívüli nehézségei elháríthatatlan akadályt képeznek.

A kálvinista Rómának lenne legszebb feladata, hogy ősi kollégiumából az ifjú papok, theológusok raját bocsátaná Kanadába református testvéreink között missziót teljesíteni. Campbell lelkész az ifjúság lelkesen megjelenezte.

A zoratóriumból a főiskola disztermébe vonultak át a világszövetség képviselői. A kántus éneke után dr. Ferenczy Gyula üdvözölte a vendégeket a kollégium nevében, ami után Csiky Lajos ismertette a kollégium jelenlegi helyzetét. Sokáig beszélgettek, kérdézősködtek még a vendégek; akiken látszott, hogy nagyon jól érzik magukat az öreg kollégium tradícióktól megszentelt falai között.

A mostani kormány teljesen ebben dolgozik. Az önálló magyar-bankot megölte. A készleteket kiherélte. A tárgyalás alatt levő véderő javaslattal oly terhet akar rakni a magyar nemzetre, mely alatt annak okvetlen össze kellene roppania. Tehát teljesen elő van készítve a talaj arra, hogy Magyarország koldusbotra jusson. A másikat az országnak katolikussá, illetve elfogult ultramontánna és szemforgató jezsuitává tételét majd elvégzik a jezsuiták által alapított, ezek által fenntartott és istápoló Mária congregatiók.

De reményem, hogy a Magyarok Istene meg fogja óvni ezen veszedelmektől a magyar hazát és nemzetet! A történet és jelen viszonyok alakulása mutatja, hogy egy da a ij sikerül a jezsuitáknak az embereket félrevezetni, de a midőn belátnak kártyáikba, ott hagyják őket hamis bálványaiknál, mint szent Pál az oláhokat. Vagy pedig saját fegyvereket fordítják ellenük.

De mindig ovakodom attól, hogy a levegőbe látszassam beszélni. A sok közül elmondok egy esetet.

Az említettem három fiatalember egyike Pozsonyban bejáratos volt több előkelő házakhoz. A többi között egy előkelő protestáns családhoz is. Egyszer csak citálták a jezsuiták a mi fiatalemberünket, s óva figyelmeztették, hogy többé ne lépje lábát az illető ház küszöbét, mert elkérnozik, ha azokkal tart.

A fiatalember öntudatra ébredt s ott hagyta a papot és csapatot. Hasonlóképp nyilatkoztak a többiek is. Tehát így akarja Mária congregatio konkolyt hinteni a magyar férfi fiatalok közé!

De lássuk most a nőket! A véletlenség úgy hozta magával, hogy egy jó barátom felkért, mennék De az apá-

Az estebéd.

Debrecen sz. kir. város a külföldi vendégek tiszteletére este 100 terítékes vacsorát adott a Royalban.

A kütünő hangulatban megkezdett estebéd étrendje a következő volt:

ÉTREND

Viza gombával
Párolt sonka tökkel
Sültek
Liba és rántott csirke
Saláták és kompótok
Pariait
Gyümölcs
Kávét
Borok
Saját termésű asztali
Muzsai hegyaljai
Carbanet vörös
Vizek

Az esti banketten az első pohárköszöntőt Kovács József polgármester mondta. Debrecen város nevében üdvözölte a presbiterianus világszövetség képviselőit, akik most Debrecen vendégeink. Érezzék magukat a vendégeink olyan jól körünkben, mint amilyen meleg szeretettel fogadjuk őket. Testvéreként üdvözöljük a magyarság és magyar protestantizmus barátait, akik eljöttek közibénk, hogy megmutassák irántunk érzett szeretetüket. Még egyszer üdvözli őket Debrecen városa nevében!

Folyton fokozódó lelkes hangulatban folyt le az estebéd, amelynek folyamán még Balogh Ferenc, Csiky Lajos és többen éitették Debrecen és a református egyház kedves vendégeit

Méltánytalanság lenne meg nem emlékeznünk még dr. Kovács István szatmári lelkészről, a debreceni theologia magán tanáráról. Az ő érdeme tulajdonképpen a presbiterianus világszövetség magyarországi látogatása. Dr. Kovács István ugyanis Angolországban is hallgatta a theológiát és azóta állandóan dolgozik a magyar-britt vallási testvériség érdekében.

A mai program.

Reggeli a szállodában, az Egyházkerület költségén.

8 órakor magyar nyelvű istentisztelet a Nagytemplomban. Imádkozik Könyves Tóth Kálmán lelkész.

Atvonulás a presbiterium gyűléstermébe, hol

ita hitelveknek minden uton, módon való terjesztése. Ezek: 1. Az egyedül üdvözítő egyház a jezsuiták által képzelt és hirdetett róm. kath. egyház. Csak ennek hitbuzgó tagjai nyerhetik el az örök boldogságot. Csak ezek juthatnak egykor Abrahami kebelébe. Csak ezek juthatnak e földön a legközvetlenebbül a magas közoktatási kormány által jó és jobbállásokba. Nagy és nagyobb jövedelmekhez. Ha pedig valaki ellenük merészel szólni vagy pláne írni, indexre jut a neve és örök pokolra jut a lelke nemcsak neki, hanem minden utyterutyájának hetediziglen lefelé és fölfelé.

De a mi fő, e földi boldogulása elé örök és elháríthatlan gát van téve. Hiába dolgozik az illető leglelküsemereiesbben. Hiába teszi a munkaasztal mellett éjjelét nappallá, meg van bélyegezve. El kell vesznie. Nem kellene messze mennem, hogy példát mutassak. De seba! Több is veszett Mohácsnál! 2. A Mária congregatiók legnagyobb ellensége a szabad szó és a szabad gondolat nyilvánítása; azért ok mindennek ellene vannak, miben a szabadvélemény nyilvánításnak csak látszatát fedezik is fel. Ott van a sok között Prohászka püspök esete! De a legutálatosabb és legveszedelmesebb az intézményben az, hogy a mindenre fogékony és mindenre kapható fiatal lelkekbe a felebaráti szeretet helyett beplán tálják a felebaráti gyűlöletet!

Hát nem a felebaráti gyűlölet beplántálása az, amidőn arra tanítják a fiatal tagokat, hogy kerüljék a nem katolikusok társaságát; mert azoke retnekek és pogányok. Tehát erkölcsztelenek. Istentelenek. Ezeknek társasága tehát örök pokolra rántja őket. Szóval az ugysis eléggé szét-daraboló magyar nemzetet még jobban szét-darabolják. Most Kolonits elvét akarják megvalósítani: «Magyarországot szegénnyé s katolikussá kell tenni s megvan az összbírodalom.»

cákhoz leánya érdekében. Én örömet vállaltam, mert volt régi ismerősöm a zárdában. Amint a zárdába megyek, az első emeleten a feljáró mellett látom az apácákat, egy csomóban nevetgélve köztük egy papot. Bemutatkozom. Kérdézősködöm a főnöknő után. Előadom kérésemet. Amint megtudta, hogy ki vagyok, bizalmasan megmutatta az egész zárdá berendezését. Csak egy szobát nem mutatott meg, mondván: Ez a jezsuita páter lakoszobája, ki most itt nálunk szent gyakorlatokat tart és utasításokat ad a Mária congregatiók szervezésére.

En csodálkoztam ezen persze magamban. De ennek kifejezést nem adtam. Elbucsuztam. Megköszöntem a felvilágosítást és a kalauzólást. Elmentem. De már utközbe nőrtém a fejemet a látottak és hallottakon. Megírom-e? — Nem-e? Végre igen megírom az esetet; de minden hely és személy említése nélkül. Mert nem akarok másnak még nem akarva sem kellemetlenséget okozni. Ugyanezt hallottam egy másik apácázárdában hova már szándékosan mentem be s kérdézősködtem. Ebből csak ezt hozom ki. A jezsuiták szent gyakorlatok cége alatt bejárik az apácázárdákat. Ott bennlakanak, hol rajtók kívül egyetlen férfi személy nincs. Ott gyónatja az apácákat. Szervezi a Mária congregációkat. Persze még furcsábban mint a tii-intézetekben. Különbben is a nők hajlandók a vallási érzélgésre és a szélsőségekre. Ehhez az egészhez nem kell kommentár. A nőket kell megnyeri valamely ügynek s biztos a győzelem! A fiatalokat és a nőket kell elfogultakká tenni a Mária congregatió s a jezsuiták célt érnek.

Összegabajtják Magyarország népeit vallásilag is. De ettől nem félek, ha résen lesznek a jó tanítók, tanárok és felvilágosult lelkészek.

D. J.

Dicsőfi József lelkész-elnök üdvözli a vendégeket s ismerteti a debreceni református egyház jelen állását, tolmácsolva.

Körut az egyház nevezetességeinek megtekintése céljából. (Ujtemplom, felsőleányiskola, ispotály.)

Délután 1 órakor ebéd a Royal-vendéglőben a debreceni ref. egyház által adva.

Elutazás d. u. 4.42.

Debrecen a kolera ellen.

A rendőrfőkapitány a közönséghez.

A napilapokból mindenki előtt ismeretes, hogy a székesfővárosban fellépett kolera eseteket elszigetelni nem lehetett s ott e ragály terjedőben van. Tekintettel a közelségénél fogva nagymértékben fenyegető kolera veszedelemre, a kolera fellépésének és tovább terjedésének meggátolása céljából elhivom a lakosság figyelmét a közegészségügyi törvények, rendeletek és szabályok fokozottabb mérvbeni pontos betartására.

Különösen figyelmeztetem a pékeket, cukrászokat, mézeskalácsosokat, cukorkakészítőket é sárosokat, henteseket, mészárosokat, vendéglősöket, kávéház tulajdonosokat, szikviz gyárosokat, korcmárosokat, szállásadás tulajdonosokat, fűszer-, tej-, gyümölcs- s egyáltalában az összes élelmiszer kereskedőket és kufárokat, hogy az élelmiszereket csakis a megengedett anyagokból készítsék s úgy a készítésnél, mint a raktározás és elárúításoknál a vonatkozó közegészségügyi szabályokat a legmesszebbmenő gondossággal é s a legnagyobb lelkiismeretességgel tartásuk be, mert tapasztalt szabálytalanság esetén hamisított, megromlott vagy tisztátalanság miatt az egészségre ártalmasnak talált élelmiszerek lefoglalásán, eldobásán és megsemmisítésén kívül az egészségügyi és köztisztasági szabályok ellen vétők a legszigorubbán fognak büntettetni és ellenük a legmagasabb büntetés fog megállapítani, mely egyszerű kihágás esetén is az 1876. évi XIV. t. c. 7. §-a szerint 600 korona pénz-büntetésig, illetve 60 napi elzárásig terjedhet.

Felhivom a köz- és magánintézetek, közlekedési vállalatok, szállodák, iparvállalatok, műhelyek, gyárak, vendéglők, kávéházak, sör- és pálinkamérések, egyáltalában mindazon helyek, intézetek tulajdonosait, és vezetőit, ahol a közönség nagyobb számmal szokott megfordulni, hogy e helyeket állandóan tisztán tartsák, e helyek árnyékszékeit hasonlóképpen tisztán tartva mézstejjel naponként fertőtlenítsék. A mézstej mindig frissen készített 1 kilogramm égetett mézből és 4 liter vízből.

Általánosan ismeretes s úgy a tudomány, mint a gyakorlati élet által kétségtelenül bizonyított igazság, hogy a kolera elterjedése ellen legbiztosabb és leghatásosabb védekezési módszer a tisztaság megőrzése és fenntartása. Felhivom ennél fogva az összes háztulajdonosokat, hogy a házak előtti gyalogjárót a közegészségről és köztisztaságról alkotott helyhatósági szabályrendelet rendelkezéseinek megfelelőleg tartsák tisztán, száraz időben a reggeli órákban, de legkésőbb 7 óráig tiszta vízzel locsoltassák fel s naponként — ha ennek szüksége mutatkozik — többször separtassák le; udvarokban a szemetet csak fedéllel elzárt szeméttartókban tarthatják s azt naponként, de legalább hetenként kétszer kihordatni kötelesek. Figyelmeztetem a lakosság azon részét, akitől a szemetet a szemétfuvarozó-vállalat naponként hordja ki, hogy a szeméttartó ládákat és tartályokat a szeméthordó kocsi megérkezése előtt a házak elé az utcára kirakni szigorúan tilos, csu pán midőn a szemétkihordó megérkezett és figyelmeztetésül az udvarokban becsöngetett, szabad a szemetet az utcára kihozni, amikor is az azonnal a szeméthordó kocsi üritendő.

Tisztátalan folyadékknak, s bármilyen szemétnak, étel- és konyhahulladéknak, dögölt állatoknak az utcára kifolytatása, illetőleg kihordása és kiszórása szigorú büntetés terhe alatt tilos. Ugyancsak szigorúan tilos a portörülköknek az utcára kirázása. Felhivom a háztulajdonosokat, hogy az udvarukban levő árnyékszéket

állandóan tisztán tartsák — mézstejjel fertőtlenítsék s megtelestük után haladéktalanul hordassák ki. Egyáltalában felhivom és figyelmeztetem a háztulajdonosokat, hogy miután a kolera-veszély fellépésének és tovaterjedésének meggátolása — ami mindenkinek, de a köznek legnagyobb érdeke — csak a legnagyobb tisztasággal érhető el és biztosítható, a hivatkozott törvényes rendelkezésekben foglalt kötelezettségüknek minden tekintetben a legnagyobb lelkiismeretességgel és pontossággal tegyenek eleget, — mert az az ellen vétők — tekintettel a fenyegető kolera-veszélyre — minden egyes esetben a legszigorubbán fognak büntettetni.

Rostás István,
rendőrfőkapitány.

Egy vőlegény, akit kiraboltak.

A kikoszarozott udvarló bosszúja.

Érdekes módon állott bosszút egy kikoszarozott vőlegény a vetélytársán. Négy társával együtt megtámadta ideáljának a vőlegényét és agyba-főbe verték, még ki is rabolták — azután pedig megléptek.

A debreceni kir. törvényszék esküdtbírósa ma tárgyalta az érdekes rablási ügyet a szeptemberi esküdtszéki ciklus folyamán. Annak idején mi is megirtuk, hogy Kovács Sándor hajdunánási legény egy leánynak udvarolt. Ebbe a leányba szerelmes volt Balogh Imre is, aki azonban kosarat kapott. Miatt bosszura határozta el magát Balogh Imre s Kovácsot megakartá ölni. A kedvező alkalom kínálkozott erre október 22-én, amikor is Kovács Sándor a menyasszonyától jött hazafelé boldogan, gond nélkül. Kezében egy tál süteményt vitt, amit menyasszonyától kapott.

Mikor az egyik sötét utcán gyanútlanul haladt Kovács, előugrottak Balogh Imre és négy társa, Bakó László, Néma Károly és Fekete Gábor s megtámadták Kovácsot.

Agyba-főbe verték, a tál süteményt ciszedték tőle s elszaladtak.

Rablás és súlyos testisértés büntette miatt indult meg ellenük az eljárás.

A mai tárgyaláson Tóth Aurél elnökölt. Szavazó bírák voltak Ujfalussy Gábor és Horváth István. Az ügyész Gáthy Bálint. A vádlottak védői Rásó Sándor dr. és Fényes Jenő dr. voltak.

A vádlottak beismerték tettüket s azzal védekeztek, hogy nekik nem a rablás volt a céljuk a tett elkövetésével, hanem az, hogy megbosszulják magukat Kovácscon. A bíróság számos tanut hallgatott ki.

Khuen audienciája. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma Daruváry udvari tanácsossal, a kabinetiroda vezetőjével telefonon megállapodott abban, hogy vasárnap helyett hétfőn jelenik meg audiencián őfelsége előtt. Khuen vasárnap utazik Bécsbe.

Lelőtték Stolypin miniszterelnököt.

Haldoklik az orosz kormányelnök.

Véres merénylet a kiewi színházban.

Huzamosabb idő óta most az egyszer megint Oroszország felé irányul a világ figyelve. Amióta ez a birodalom alkotmányt kapott, hinni, vagy feltételezni lehetett volna, hogy a rend és nyugalom valamiképpen helkreáll.

Amióta Oroszország belebocsátkozott a keletázsiai háborús kalandba s több, mint egy millió ember vérzett el a csatateren, azóta súlyosabb áldozatokat követeltek az orosz néptől, mint a világ bármely más népétől. Oly súlyosokat, hogy csodaszámúba vehető, ha eddig össze nem roskadt a terhek súlya alatt.

Igaz, hogy elutasíthatlan kényszer alatt, hogy a cárizmus megmentse ingadozó trónját, úgynevezett alkotmányt adott a népeknek.

A hóhérnak sehol és ilyen nagy munkája és ilyen folytonos munkája nem volt, mint most Oroszországban. Megszámlálhatatlan azoknak a száma, akik olyan dolgokért, melyeket egyszerűen politikai vétségeknek minősítenek, a vesztőhelyeken végzik be életüket.

S ennek a szörnyű rendszernek, a vére épített hatalomnak a fentartója és lelke a mindenre kész és mindenre képes Stolypin volt. Csoda-e, ha az elkeseredés oly mértékben gyűlt össze, hogy végre valahol és valahogyan elrohadni kellett? Hogy éppen színházban, a legnagyobb nyilvánosság előtt történt ez az explozió, az tisztán a véletlen műve.

A merénylet.

A cári pár, a bolgár trónörökös és Stolypin miniszterelnök II. Sándor cár szobrának leplezésére Kiewbe érkezett. Az ünnepségek sorozatát színházi előadás zárta be, amelyen jelen volt a cári pár s a bolgár trónörökös is. Stolypin miniszterelnök külön páholyban foglalt helyet.

A színházba csakis meghívott egyéneket bocsátottak be s a rendőrség maga ügyelt fel arra, hogy hivatlanok be ne jussanak a színházba.

Mindamellett sikerült egy Bagrow nevű embernek a színházba bejutnia. Ügyvédnek adta ki magát s így szerzett bebocsátási engedélyt.

Az előadás zavartalanul folyt le. Előadás befejeztével, amikor mindenki a ruhatárba tolongott, Bagrownak sikerült Stolypin közelébe jutni. Ekkor közvetlen közelből kétszer rástötötte revolverét Stolypinre.

Mindjárt az első golyó talált. A merénylő golyója Stolypin máját furta át és megakadt a hátgerincen. Stolypin visszaesett s mintegy véddőleg tartotta maga elé a kezét.

Akkor dördült el a második lövés. A golyó Stolypin kezén hatolt át.

Merénylet után.

Stolypin a második lövés után összerokkadt és eszméletét veszítette.

Képzeltető, hogy mekkora pánik támadt a színházi előcsarnokban. Mindenki a kijárat felé tödült. Az első pillanatban csak a közellők tudták, mi történt. Akik távolabb voltak, azt hitték, hogy a cár ellen követtek el merényletet. Jóllehet a cári pár az előadás befejezte előtt távozott a színházból.

Rémült vészkiáltások hangzottak. A rettenetes tolongásban a rendőrök a merénylőre vetették magukat és iszonyú harc után sikerült kicsavarni a kezéből a revolvert. A merénylő, a mikor elszállították, több sebből vérzett. Azt hiszik, hogy az egyik golyó őt is surolta. Mások állítása szerint a rendőrök verték véresre.

Általános felfogás az, hogy a merénylő a rorista párthoz tartozik és boszúból követte el a merényletet Stolypin ellen, annak reakcionárius politikája miatt.

Stolypin halálán van.

Bécsen át Kiewből táviratozzák, hogy Stolypin nem nyerte vissza eszméletét. Az orvosok reménytelenek mondják állapotát s minden percben várják a halál bekövetkezését.

A bösörményi ismeretlen halott.

Szöke József az áldozat.

Most már nem ismeretlen. A vasuti szerencsétlenség áldozatának sikerült megállapítani a személyazonosságát.

Tegnap, mint már ismeretes, a Bösörmény felé vivő vasuti vonalon, Debrecen határában, a Nyulas mellett egy rettenetesen megcsonkított holttestet találtak. A holttest a vágányok mellett feküdt és valószínűnek látszott, hogy a vonatból esett ki. A holttestet beszállították a kórház halottas szobájába és a csendőrség megindította a vizsgálatot.

Ma kiderült, hogy a holttest azonos Szöke József 24 éves bösörményi fiatalemberrel, aki tegnap délután Debrecenbe utazott. Hogy miképpen történt a katasztrófa, nem tudni. Azt állítják egyesek, hogy Szöke a robogó vonatból ugrott ki, másik szerint öngyilkosságot követett el.

A különféle verziók igazságát a csendőrség tovább vizsgálata lesz hivatva kideríteni. Most Bösörményben a rendőrség is nyomoz. Kihaligatták Szöke szüleit, hogy vajon volt-e ok arra az elhunynak, hogy öngyilkos legyen.

A boncolást az ügyészség elrendelte.

SZINHÁZ.

A színházi bérlés. A bérlésinálás második napján a következők váltották ki bérlésüket: Járossy Lajos, Gróf Degenfeld, Békés Gyula. Csóka Sámuel, Barra Gyula, Török Gábor, dr. Weisz József, dr. Brunner, dr. Ujfalussy, Kenyeres Károly, Riedl Raimund, Rankay Gyula, Szalay Istvánné, Auszterlitz Arminné, özv. Váradai Szabó Jánosné, Györfly Aladár, Kolbenhayer Kálmán, Kardos László, Muraközy László, özv. Hollander Józsefné, Hermann Jenőné, Hermann Jenő, Hermann Dezső, özv. Joó Istvánné, dr. Bruckner Ernő, Pálffy Gábor, Veszprémy Zoltán, Lukács Gézané, dr. Fráter Imre, Órmódy Lajos, Sámy Béla, Party Ferencz, dr. Fráter Imre, Szunyogh Sándor, Thaisz Arthur, Molnár József, Szilágyi János, Erber Ernő, Erber Dezső, Molnár Józsefné, Hochfelder Jakab, Boros Pál, Kovacevics Béláné, dr. Polgár Dániel.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A nagytemplomban Herpei Gábor s.-lelkész, a kistemplomban 9 órakor Nagy István főisk. szénior, 11 órakor G. Szabó Gábor s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomba Boér Károly vallásoktató lelkész. az Ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homok-kerti imaházban Nagy Jenő 2. éves theologus.

— **A vármegyei status rendezés.** Az ország megyei tisztviselőinek status-rendezése már 1912. január 1-én fog életbe lépni. A status-rendezés nem is kerül oly rengeteg anyagi áldozatba, mint az hinni lehetett. A rendezés folytán ugyanis 1912. évre egymillió korona a belügyi tárca terhére már be is van állítva az 1912. évi költségvetésbe és ehhez a pénzügyminiszter beleegyezését is adta. Tulajdonképpen a tisztviselőkre nem is annyira az anyagi előnk kecsegtető a státusnál, mint inkább a tisztviselői függetlenség és fegyelmi bíráskodás rendezése. Jól értesült hírforrás szerint a status nem országosan lesz rendezve, mint azt először híresztelték, hanem vármegyénként. A status-rendezésen már a nyár folyamán dolgoztak a belügy- és pénzügyminiszteriumban, úgy, hogy januárban már életbe is léphet a fontos reform.

— **Genfi magyarbarátok Debreczenben.** — A presbiteri világszövetség nálunk idéző tagjai között, kik nagyjából britek, van két francia vendégünk is, a gyönyörű, szabad Svájc-ból. E két svájci francia azonban igen nevezetes ember. Claparède és Choisy urak a mi nemzetünknek oddadó, lelkes barátai. Claparède Sándor, kinek felesége magyar asszony, Genf város egyik legtekintélyesebb polgára. Beszél magyarul is és jeles munkái folytán, a magyar tudományos akadémia levelező tagjává választotta. Claparède ur nemcsak érzelmileg lelkes barátunk, hanem tettekkel is megmutatja nemzetünk iránti okosságát. Evek hosszú sora óta az ő vendégszerető háza találkozó helye a Genfben megforduló magyaroknak, főleg a kint tanuló ifjuságnak. Az ő működésének eredménye, hogy a francia Svájcban a magyar nemzet iránt mindenütt csak rokonszenvvel találkozunk. A mult iskolaiáiban is Claparède ur és több társa, köztük Choisy ur is, öt magyar diákot tartottak a genfi egyetemen, őket a szükséges anyagi eszközökkel ellátták. Hasonló lelkes barátunk Choisy ur is, ki a genfi egyetemnek tudós tanára. Mindkettőjüket lelkes szavakkal köszöntötte fel K. Tóth Kálmán lelkészünk, a tegnapi ebéden. ki az egész magyarság tiszteletét és háláját fejezte ki nemzetünk két kitűnő barátja iránt.

— **Tömeges feljelentés.** Amióta Rostás István főkapitány kiadta egészségügyi rendeletét. naponta százával érkeznek a feljelentések a háztulajdonosok ellen. A feljelentéseket soron kívül intézik el és nagy pénzbüntetéseket róznak ki a közegészség ellen vétő háztulajdonosokra.

— **Kossuth-lakoma.** A debreceni függetlenségi-kör Kossuth Lajos születési évfordulója emlékére folyó évi szeptember hó 17-én, vasárnap este 8 órakor Kossuth-lakomát rendez a Törő-féle vendéglőben. (Csapó-utca.) Az ünnepi beszédet városunk II. kerületének közszeregetben álló képviselője dr. Bakonyi Samu mondja. A vacsora étlap szerint történik. Kérjük Debrecen hazafias polgárságát, hogy e lakomán minél nagyobb számmal jelenjen meg, ezáltal is kifejezést adván Kossuth Lajos emléke iránt érzett kegyeletöknek. Résztvenni szándékozók iratkozzanak fel a kör helyiségében kitett iven.

— **Urleányból parasztnyecske.** Nem mindennapi szerelmi történetet közöl velünk dombóvári tudósítónk. Pár hét előtt Bartha Hermin tizenhét éves urleány F. Antal járásbíró özvegyének unokahuga Udvardy József parasztleánnyal karonfogva végig sétált a falun és nagynénjétől, aki kisgyermekkorra óta nevelte, a legény szüleihez költözködött. A tüntető sétának gyorsan híre ment, a zemberek csoportosan álli dogáltak a kapuk előtt és érthető kíváncsisággal szemlélték a boldogan egymáshoz simuló párt. A leányon, aki ez előtt bukjel-szoknyát viselt, szép redős kartonaj volt; fürtös frizurája eltűnt, simára fésült fejét fekete kendő fődte. A történetekről nyomban értesítették a leány nagynénjét, aki azonnal a legény szüleihez sietett, hogy hugát hazavigye. A fiataloknak még aznap nyomuk veszett. A kisasszony eltűnése után özvegy F. Antalné azonnal táviratozott a leány Münchenben lakó édesapjának, aki ott egy nagy cipőgyár hivatalnokaként, aki ott egy nagy cipőgyár hivatalnokaként, hogy jöjjön azonnal és vigye haza leányát, — mert ő nem viseli tovább gondját. A leány apja meg is érkeztet, de a fiatalok buvóhelye akkor még ismeretlen volt. Cselhez folyamodtak. Elmentek a legény szüleihez, az öreg Udvardyékhoz, színelig beleegyezésüket adták a kötető frigyhez, s arra kérték őket, hogy adják ez a fiatalok tudtára. Az öreg Udvardyék titokban meg is üzenték az örvendetes hirt Sárosdra, ahol a fiatalok voltak, mire ezek boldogan meg is érkeztek Sárbogárdra. Mindnyájan a község házához hajtottak. Ott azonban a község bírása és egy csendőr várta őket. A kisasszony részére kényszerlevelet állítottak ki, a csendőr és édes apja nyomban ki is vitték a vasúthoz. A legelső vonattal Münchenbe utaztak apa és leánya. A szerelmesek azonban nem tudtak bele nyugodni a válásba. Három nappal ez előtt Sárbogárd népe új szenzációra virradt. A Budapest felől érkező gyorsvonattal újra megérkezett Micike frisesn, boldogan. Azóta napestig az utcán sétálnak karonfogva és türelmetlenül várják Münchenből a szülői beleegyezést, hogy megesküdhessenek.

— **A «Vasárnapi Ujság»** szeptember 17-iki száma sok érdekes képet közöl a Nemzeti Szalon őszi kiállításáról. Edison budapesti látogatásáról (köztük Bér Dezső ügyes rajza), a nemzetközi presbiteri kongresszus dunai látogatásáról, a pozsonyi Petőfi-szobor leleplezéséről, a Margit-szigeti nagy katonahangversenyéről, a dunántúli lovas-hadgyakorlatokról. Helena szerb hercegnő házasságáról, a repülőgépek szerepléséről a francia hadgyakorlatokon, a kolera miatt vesztégar alá helyezett hajókról, a gödöllői új villamosvasútról, stb. — Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye. Lengyel Géza novellája, Kosztolányi Dezső és Elek Alfréd verse; Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: cikkek a londoni Lloydról, a láthatatlan égi-testekről, tárcacikk a hétről és a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A »Vasárnapi Ujság« előfizetéséért negyedévre öt korona, a »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a »Vasárnapi Ujság« kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) — Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél-évre két korona negyven fillér.

— **Gyilkos szengáz.** Székesfehérvárról jelentik: Gabrovits István és felesége székesfehérvári szőlőhegyi birtokosok tegnap borkezelés céljából pincéjükben foglalatostkodtak. Gabrovits Istvánné ment le előbb a pincébe és miután a gazda látta, hogy nem tér vissza, utána ment. Mint később megállapították, az asszonyt megölte a borból kiömlő szengáz, későbbben pedig a felesége után siető Gabrovits István is megüledt szengázotól. Minkettőjüket holtan távolították el a pincéből.

— **Talált régi pénzek.** A Hunyadi-utca végén most folynak a csatornázási munkálatok, a melyeknél ma érdekes leletre bukkantak a munkások. Amidőn ugyanis mintegy két méternyire jutottak a föld alá, egy kemény tárgyba akadott meg az ásójuk. Egy vaskazetta feküdt a földben s tele volt Mária Terézia-korabeli ezüst pénzekkel. Az ásás helyén ezenkívül is találtak jelentékeny mennyiségű ezüst pénzt. Az ezüst pénzeket beszolgáltatták a rendőrségnek.

— **A kirabolt dorogi templom.** Most a nyáron történt, hogy éj idején betörték a dorogi templomba s ami értékesebb kegyesert találtak a betörők az oltáron, elvitték. Budapesti gonosztevőkre irányult a gyanu s elfogták a már tizenkétszer büntetett notórius tolvajt, Hány Ádámot és vele a cinkostársát, egy betörőjanc. Hajdu János személyében. Mivel pedig a rendőrség azt is tudta, hogy Hány rendszerint Weinberger Fülöp, szintén rovottmultu öszeres az orgazdjuk, letartóztatták őt is és vád alá helyezték még Herz Mór ócskavaskereskedőt is. A banda tagjait tegnap vonták felelősségre a komáromi törvényszék. Valamennyien tagadtak, de a bíróság csupán Herzet mentette fel bizonyítékok hiányában. Ellenben Hányt hétévi fegyházzal, Weinberget négy évi fegyházzal és Hajdu Jánost egy évi és három havi börtönnel sújtotta.

— **Panasz a bérkocsisok ellen.** A debreceni bérkocsisok ellen sok a panasz az utóbbi időben. A kocsisok zsarolják a közönséget, mert a megállapítottnál nagyobb összeget követelnek. A kocsisok visszaéléseiről tudomást szerzett a rendőrség s most felhívják mindenkit, hogy azon bérkocsisok neveit, akik zsarolni akarnak, jelentse be a rendőrségnél, mely szigorúan fog eljárni ellenük.

— **Leleplezett pénzhamisítók.** Érdekes pénzhamisító bandát leleplezett le a szatmári csendőrség. A banda egyik tagja egy 21 évet raboskodott fegyenc, aki ezt a sok szép időt mindent pénzhamisításokért ülte. A debreczeni kir. ügyészséghez ma reggel beszállították Szatmárról Iványi István odavaló lakost, akinek az a büne, hogy hamis pénzt gyártott. A csendőrség régóta folytat vizsgálatot egy nagy fűfanggal működő pénzhamisító banda után, a mely az északkeleti vidéket elárasztotta hamis egy és öt koronásokkal. A banda egyik tagját, Iványi Istvánt sikerült elfogni és miután a debreczeni kir. törvényszék hivatott ügyében ítéletet mondani, ide szállították. Iványi István bevallotta, hogy egy pénzhamisítás miatt a fegyházban megöszült vén ember vezette ebbe a hamispénzcsalásba bele. Az illetőnek Papp László a neve. Hírhedt alakja Szatmármegyének. — Papp László nem kevesebbet, mint 21 h évet töltött az ország különféle fegyházaiban, ahol azokat a büntetéseket ülte, amelyeket pénzhamisításért róttak ki rá a bíróságok.

— **Tüzér és csendőr.** Pozsonyból jelenté tudósítónk: Dunaszerdahelyen az átvonulóban levő 5. tábori tüzérezred két közlegénye éjjel szőlőt lopott Kovács Antal kereskedő udvarán. Az egyik legényt Kovács elfogta, a másikat csendőrökkel kerestette. Stern Henrik házában Kossik István káplár fogadta a csendőröket és dulakodni kezdett velük. Dulakodás közben az őrsvezető szuronyával hasbaszurta a káplárt, aki még a pozsonyi kórházba való szállítás közben meghalt.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.**

Liliomtipró borbély.

Tizenegy gyermeket tett tönkre. — Csendőrök mentették meg a nép dühe elől.

Beél község nyugalma ugyan csak felzavarta egy élvetemedett ember bestiális cselekedete. Szébenyi András borbély tizenegy apró, három és hét év közötti leánykát megrontott. Felháborító gaztettét a véletlen leplezte le s csak most derült ki, hogy hónapok óta az egész község gyermekeinek a metyeje volt a szenteskedő, alattomos borbély.

Négy nap előtt megbetegedett Felhéz Albertné két kis leánya, a három éves Etelka és a négy éves Irénke. Dr Gerő Mór orvos megvizsgálta a beteg gyermekeket, s megállapította, hogy valaki merényletet követet el ellenük.

A kétségbeesett anya vasatni kezdte a gyerekeket s a két beteg ösöppség elmondta, hogy a borbély hetek óta cukorral, gyümölcsessel csalogatta őket a boltba. Mikor az ovodából hazafelé jöttek rendszeren három négy kis leányt becsalt és ott simogatta, becézte őket. Egyet egyet az ölibe vett a nyomorult fráter. A kis leányok elmondták azt is, hogy több iskolás barát-nőjük járt oda hónapok óta. Megnevezték a többi gyermekeket is, akiket sorban megvizsgált a orvos.

Réméséges dolog derült ki. Tizenegy megrontott gyermeket találtak, akik közül a legidősebb hét éves.

A gyermekek közt több fertőzött beteg van. A község lakossága megakart lincselni a bestiális embert, s csak a csendőrök mentették meg a nép érthető dühe elől. Az élvetemedett ember cinikus szemérmelenséggel ismerte be, hogy beteg, és nem tehet róla, de így kielégíteni állati ösztönét.

Pénzt vagy életet!

Negy rabló vakmerő módon fosztott ki egy nagyváradi kereskedőt.

Regula Ede, az edelényi rablógyilkos vérfagyasztóan szenzációs merényletét akarta tegnap éjjel négy vakmerő bátorságu rabló megismételni Nagyváradon. Minden álarc nélkül állítottak be éjnek idején Grunstein Sámuel Beöthy Ödön-utcai lakásába, több ezer koronát elraboltak tőle s raffináltan kieszték rablási tervüket nyugodtan, szinte amerikai ötletességgel és biztossággal hajtották végre.

A Beöthy Ödön-utca 14. számú házba, ahol Grunstein Sámuel fakereskedő és földbirtokos lakik családjával, tegnap éjjel nyitva maradt a kapu. A rablók tehát minden akadály nélkül jutottak be az udvarra s a nyitott ablak mellett megtalálták a kapu és a folyosó kulcsát is.

Négyen voltak a rablók s legelőször is az utcára nyíló kaput retesztették el. Az egyik rabló künn maradt őrszemnek a konyha mellett, a többiek pedig behatoltak a lakásba az üvegezett zárt folyosón keresztül.

A három rabló lehuzta cipőjét és a folyosón keresztül legelőször az ebédlőbe jutottak be. Gyufát gyújtottak s látták, hogy a szobában nincs senki sem. Tovább mentek a nappali szoba felé, ahol Grunstein Lajos ébredt fel a zajra. Az egyik rabló gyakorlott kézzel felzavarta a villamoslámpákat s a gyermekszoba ajtaja elé állott. A szobában három kis gyermek egy hatodik osztálybeli reáliskolai tanuló és a nevelőnő várták remegve, hogy mi fog következni. Az egyik fegyveres alak a hálószoba ajtajában fogta revolverét Grunstein Sámuelre és feleségére s biztos hangon jelentette ki:

— Uram, emlékezzék az edelényi mészárszóra. Pénzt, vagy életet!

Grunstein Sámuel halálsápadtan felelt:
— Nálam nincs pénz. Ott van mind a kasszában.

— Hol a kulcsa? — hangozott az újabb kérdés.H

— A nadrágzsebemben van — mondotta Grunstein Sámuel.

A rablók kikutatták a zsebeket s a kulccsal felnyitották a kassza nehéz külső ajtaját. A

belső zárral azonban sehogysem boldogultak. Talán öt percig is eltartott, amíg a zár kinyitásával bajlódtak. Végre kiadták a parancsot:

— Nyissák ki.

— Grunstein Sámuel leszállt az ágyról gyorsan kinyitotta a belső zárt s engedte, hogy a rablók felforgassák az irtokat és mintegy 3800 koronát elraboljanak.

A nagyváradi rendőrség a legerélyesebben nyomoz a vakmerő betörők után.

TÁVIRATOK.

**György herceg
Péter király ellen.**

Budapest, szept. 15. Belgrádból táviratozzak: A radikális pártok képviselői a múlt vasárnap Nisben értekezletet tartottak, amelyen a volt trónörökös, György herceg is résztvett. Az értekezleten elhatározták, hogy Novakovicz ama leleplezése miatt, melyekben Péter királyt Sándor és Draga megölésében részesnek mondja, interpellációt intéznek a kormányhoz s egyértelműen követelni fogják, hogy a súlyosan kompromittált király mondjon le.

Percel jobban van.

Budapest, szept. 15. Badenből táviratozzak: Perczel Dezső, aki a Gulenbrunn-szanatóriumban fekszik betegen, már jobban érzi magát. Orvos i biznak felgyógyulásában.

Toselliné anyja.

Budapest, szept. 12. Milánóból táviratozzak: A Saecolo a szász udvar egyik előkelő tagjától a következőket tudta meg:

A szász udvar nagy izgatottsággal várta a memoárok megjelenését. A király először írni akart Tosellinének, hogy lebeszélje a memoárok közléséről, de közben Toselliné anyja, a toscanai nagyhercegné már megkérte leányát és ez így válaszolt:

— Az egész világon üldöztek és bemocskoltak engem. Meg kell kísérelnem végre, hogy nevemet tisztára mosam. Ütött az igazság órája.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szept. 15.

Az árak 50 kilogramonként
buza okt. 11'74—11'62.
buza apr. 12'04—11'92.
rozs okt. 10'19—10'11.
zab május. ————
zab okt. 9'45—9'41.
Tengeri szept. 1911 ————
Tengeri máj. 1912. 8'26—8'28.

Értéktözsde. Osztrák hiteirészvény 638'50
Magyar hiteirészvény 647'—.

Főmunkatárs: **VOITH GYÖRGY.**

Nyilttér.**Értesítés.**

A nagykellői m. kir. földmives iskola igazgatósága a vezetése alatt álló intézetbe, a nagym. földmiv. miniszter ur ez évi aug. hó 12—78300—IX—1. sz. a. k. rendfetére, ez évi október hó 1-től csak saját gazdaságukban, vagy bérletükön gazdálkodó magyar honpolgárokat, vagy ezek fiait veszi fel 6—6 havi kiképzésre.

Miután a felvétel csak korlátolt számban s a jelentkezés sorrendjében eszközölhető, ez uton hívjuk fel a tanfolyamon résztvenni szándékozókat, hogy az alant közölt okmányokkal felszerelve **1911. szeptember hó 25-ig** tartó időközben személyesen jelentkezzenek az iskola igazgatójánál.

Felvételi feltételek:

a) Iskolai bizonyítvány, mely az irni-olvasni s a négy alpművelettel való számolni tudást igazolja

Ha azonban a folyamodónak iskolai bizonyítványa nincsen, de jelzett ismereteit az igazgató előtt bizonyítani tudja, annak hiányában is felvehető.

b) Születési bizonyítvány, mely legalább a 17. betöltött évet igazolja.

c) Községi és erkölcsi bizonyítvány, mely a tanfolyamra folyamodó, vagy szüleinek foglalkozását és vagyoni állapotát tünteti ki.

d) Orvosi bizonyítvány arról, hogy a belépni szándékozó erős, egészséges munkabíró testalkatu, ragályos betegségben és szervi hibában nem szenved s hogy himlő ellen újra oltatott.

Felvételnél a saját költségesek (150 kor. tápdíj és 10 kor. könyvilleték) előnyben részesülnek; állami ingyenes helyen levők tápdíjat nem, csak 10 kor. könyvilletéket fizetnek.

A tanfolyam minden év október 1-től március 31-ig tart, melyek bevégeztével a vizsga eredményéhez mérten minden hallgató bizonyítványt nyer. Bővebb felvilágosítás az iskola igazgatóságától szerezhető.

A legjobb óvszerként fertőző betegségek ellen,

KOLERA,

gyomor- és altesti bántalmaknál és mint üdítő ital is, ivó- vagy savanyuvízzel hígítva elismerten kiténő szolgálatot tesz a

Gróf Keglevich István utódai

Cognac

BUDAFOK

Bel- és külföldön kizárólag DISZOKLEVÉLLEL kiténtetve. — Mindenütt kapható!

Tizennégy, tizenhat éves

gyári munkásfiukat

gépek mellé

felvesszünk

PATRÓGYÁR Hatvan-utca 53. sz.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz.

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papirárak

u. m.:

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

üzleti könyvek,

Képeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

(volt Steaozinger-ház.)

Izlóses

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

A Veszprémi-örökösök tulajdonát képező 18 hold föld az Álom-zugban (részben szántó, részben kaszálló és vizállás) eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Debreczenben, Bundi-utca 3. sz. háznál.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Hajgyűrűket és karpereczeket készítenek jelentkezzenek lapunk kiadóhiva. alában.

Birtokot keresek megvételre 1000—1500 hold a nem parcellai körrel a vidéken. Siker esetén ajánló 3/40/0-ot kap Nyiregyháza, Honvéd-utca.

Öndódon két és egynegyed hold föld eladó. Értekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malomköz 5. sz.

Zongoraórákat ad felelősség mellett gyakorlott, lelkiismeretes úrnő kezdőknek és haladóknak. A zene tanárnő garantálja a tanítvány elvállalása esetében a sikert: kitűnő módszere mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a legelhanyagoltabbul tanítottoknál a legrövidebb idő alatt. Cím: a kiadóhivatalban.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyerne. Takács Sándorné nőruha varrodájában Kőlcsey-utca 22.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

10 krajczár egy iskolai könyv bekötetése **HOROVITZ ZSIGMOND** papirkereskedésében **Piac-utca 12. sz.**

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ófehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi áron bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cím: Pank Ödön bornyagkereskedő, Fiuméba.

EGERBEN emelets uriház eladó. Bővebbet Balogh Örnagnál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Meteor Villamos színház
Bocskai-tér 10.
Legkellemesebb szórakozó helye Debreczen város közönségének.
Szombaton: 2 előadás. Este 7-9 óráig, 9-11 óráig.
Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.
Hétköznap: 1 előadás pont 6 ó. kezdődik

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk tüzemképességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kívánatra árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

AZI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50

1000-1500 hold föld eladó. Értekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malomköz 5. sz.

HUNGÁRIA

Royal amerikai írógép
olcsó és jól
Kövács A. és Tsa
Budapest, V. kerület, Nádor-utca 20. szám.

Jól jár, ha

Palma-kaucsuk

cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozát. Az utazók dobozának legértelmesebb és legkényelmesebb része. A kényelmes és megfizethető a mindenféle kényelmi-igényre minden esetben kielégítő.

védjegyére ügyel!

BOROLIN

Dr. HOROVITZKY-ÉNEK

gőzfűtő, kazán- és hőszigetelési, kőszelvény-, csatorna-, csatorna-, léghűtő- és egyéb munkák elvégzésére. 1876-ban kezdte a munkát.

Dr. Horovitzky R. orvos és Horovitzky K. Budapest, II. kerület, Ró-utca 26. szám.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kúnes hévízgyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlégi-, szénasavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés intányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

Vállalkozók és iparosok,

kik órabéres alkalmazottakkal dolgoztatnak, okvetlen szerzők be a most megjelent

Órabér kiszámítási táblázatot.

Kapitató: **Tóth István** s. mérnök (Veres-u. 19. sz.) déli és esti órákban.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.
Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sinek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távírdahuzalok. Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil

vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.
Gépek és kazánok kölcsönbe is adtatnak.
TELEFON 142—14. Sürgőncim: BARSEL.

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljete a cigaretták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-

hüvelyeket,
vagy „OTTOMÁN“ (törökfeje)
és „TIP-TOP“ aranyzopókás
cigaretta-papírt.